

Tantárgyleírás és tematika

Általános lélektan IV. – Gondolkodás

Az Általános lélektan IV. c. kurzus célja a humán specifikus megismerőtevékenységekre (intelligencia, kreativitás, problémamegoldó gondolkodás, következtetési gondolkodás, döntéshozatal) vonatkozó pszichológiai ismeretek áttekintése.

Tematika

Intelligencia

- Történeti előzmények
- Intelligencia modellek
- Kritikus kérdések
  - Mérhetőség
  - Örökletesség
  - Egyéni különbségek
- Kreativitás

Problémamegoldó gondolkodás

- Történeti előzmények
- A problémamegoldás sikerességét befolyásoló tényezők
- Szakértők és kezdők
- Analógiák és modellek

Következtetési gondolkodás

- Absztrakt-szabály elmélet
- Konkrét-szabály elmélet
- Modell elmélet

Döntéshozatal

- Normatív és deskriptív megközelítések
- Heurisztikák

Irodalom

Gondolkodás

Eysenck, M. W., Keane, M. T.(1997) Kognitív pszichológia, Nemzeti Ttk., Bp.

- A tudás hasznosítása a problémamegoldásban (10. fejt.)
- Következtetés és döntéshozatal (11. fejt.)
(A könyvtárban található javított változat szerint!!)

(Eysenck, M. W., Keane, M. T.(2006) Cognitive psychology. Psychology Press, Hove, New York. – Chapt. 13, 14, 15, 16.)

Szabó Cs.: Gondolkodás, Kossuth Egyetemi K., 1999. Debrecen

- A gondolkodás (A fogalomelsajátítást kivéve!) – 3. fejezet
- Az intelligencia – 5. fejezet
- A kreativitás – 6. fejezet

Krajcsi A. (2008) Általános gondolkodási folyamatok In Csépe V., Győri M., Ragó A. (szerk.) Általános Pszichológia 3. Nyelv, tudat, gondolkodás. Osiris, Bp. 361-403. o.

Kovács K. (2008) Intelligencia In Csépe V., Győri M., Ragó A. (szerk.) Általános Pszichológia 3. Nyelv, tudat, gondolkodás. Osiris, Bp. 422-476. o.

Neisser, U. et al.: Intelligence: Knows and unknowns. *American Psychologist*, 1996. 51.
(fénymásolat a könyvtárban)

Intelligenciatesztelés, pszichometria és alkalmazott pszichológia. In Thorne, B. M., Henley, T.B. (2000) A pszichológia története. Kapcsolatok és összefüggések, Glória K., Bp. 18. fejezet

Ajánlott

Győri M. (2008) A megismerő elme átfogó modelljei In Csépe V., Győri M., Ragó A. (szerk.) Általános Pszichológia 3. Nyelv, tudat, gondolkodás. Osiris, Bp. 229-266. o.

Wason, P. C. (1972) A gondolkodás. In Foss, B.M. (szerk.) Új távlatok a pszichológiában, Gondolat, Bp.

Horváth Gy. (1991) Az értelem mérése. Tankönyvk., Bp..

Deary, I. (2003) Az intelligencia. Magyar Világ K., Bp..

Anderson, M. (1998) Intelligencia és fejlődés. Kulturtrade, Bp.

Vajda Zs. (szerk.) (2002) Az intelligencia és az IQ vita. Akadémiai K., Bp.

Kun M., Szegedi M. (1972) Az intelligencia mérése. Medicina, Bp.

...

Zoltayné Paprika Z. (2005) Döntéshozatal. Alinea K., Bp.

Englander T. (2000) Viaskodás a bizonytalannal. Akadémiai k., Bp.

...

Barkóczy I. (2006) A Wason-féle kártyatrükk. Magyar Pszichológiai Szemle. 61. 2.

...

Lénárd F. (1984) A problémamegoldó gondolkodás. Akadémiai k., Bp.

Mérő L. (1989) Észjárások. Akadémiai k., Bp..

Mérő L. (1989) Mindenki másképp egyforma. Tericum, Bp.

...

Számonkérés

Számítógépes teszt: tíz feleletválasztós tesztkérdésben kell négy-öt lehetséges válaszalternatíva közül a helytálló, vagy a téves/hibás állítást kiválasztani.